

VEDOVATTI Anildo

Tanítás több mint fél évszázadon át



Hegyi Halmos Nóra szerkesztésében és az ELTE PPK Felnőttképzés-kutatási és Tudásmenedzsment Intézet szakmai támogatásával jelent meg most ősszel az **„Egész életen át tartó tanítás”** címmel Kraiciné dr. Szokoly Mária 80. születésnapjára ez a tanulmánykötet. A kötet visszatükrözi az ünnepelt sokoldalúságát, azt a gazdag szakmai életutat, mely sok évtizeddel ezelőtt indult és tart a mai napig is.

Érdemes nem figyelmen kívül hagyni, hogy már maga a cím is figyelemfelhívó és játékos egyszerre, mert a jól ismert életen át tartó tanulás kifejezést „pontosítja” az ünnepelt szerepére, az oktatásban (úgy a felsőoktatásban, mint a közművelődésben) eltöltött munkásságára, és lesz belőle tanulás helyett **tanítás**.

Az előszóban **Hunyadi György** akadémikus miközben méltatta Kraiciné dr. Szokoly Mária szakmában elért eredményeit, nem hagyhatta ki azokat a személyes tulajdonságokat, melyek olyan fontos jegyei az ünnepeltnek. A különböző szakok indulását támogató, megvalósító tevékenysége mellett, konstruktív és elkötelezett hozzáállása a feladataihoz, a tanítványaihoz példaként állítható az utána következő oktatók generációi számára.

A kötetben olvasható 23 tanulmány, valamint a végén megtalálható biográfia megmutatja azt a sokszínűséget, mely Kraiciné dr. Szokoly Mária munkája során eddig mutatott, ez tematikailag olyan gazdag választék, hogy a rendszerező elve a könyvnek csak is a szerzők névsorrendje lehetett, mert másképp túlcsoordult volna a kiadvány. A témák azok, melyekben a több évtized munkássága megjelent, a közművelődés különböző területeiről olvashatunk **Transzferek a kulturális térben** **Bauer Bélától, Donnáth Péter** Jantsky Bélát kárpátaljai művelődésszervezőt, kultúráközvetítőt bemutató írásában, vagy **Hortobágyi Gyöngyvér 54 év néptánc. Táncművészet és táncpedagógia...** című publikációban.

Erőteljesen megjelenik az andragógia is a műben, ennek nemzetközi aspektusairól olvashatunk: **Benkei Kovács Balázs** a francia validációs eljárás részleteibe nyújt bepillantást, **Derényi András** a validáció

európai helyzetéről fogalmazott meg gondolatokat, **Németh Balázs** a személyiségközpontú felnőttoktatói szerepről írt. A hazai felnőttkori tanulás kapcsán **Benedek András** *Életen át andragógus* című tanulmánya a közös munkák mellett az andragógia 21. századi történetébe kínál betekintést, **Kálmán Anikóval** közös tanulmány a *Felnőtt oktatók képzése a felsőoktatás és a felnőttképzés kapcsolatára* hívja fel a figyelmet, **Sz. Molnár Anna** *Tanulás idős korban* az aktív idősödésről, a szellemi aktivitás kínálta lehetőségekről fogalmazott meg gondolatokat. **Trencsényi László** *Miért is tart a „lifelong”?* című írásában az egyetemi tapasztalatok alapján veti fel a kérdést, hogy meddig is tanulunk, meddig is leszünk tanulók?

A tanárnő oktatói munkáját jól ismerők számára egyértelmű helye van egy ilyen emlékkötetben a fogyatékossgal élők világához kapcsolódóan tanulmányoknak. **Dunás Varga Ildikóval** közös tanulmányban a fogyatékossgal élő hallgatókról, **Hangya Dórától** a felnőttképzési és karrier lehetőségekről szerezhetünk új ismereteket, valamint **Lakatos Renátától** a *Gondolatok a siket kultúráról* témát ismerhetjük meg.

A több évtizede előttünk álló, de itthon csak a közelmúltban felerősödött kérdést a fenntarthatóságot két tanulmány is képviseli a kötetben: **Czippán Katalin** *Kompetenciafejlesztés a zöld átállás érdekében*, valamint **Laki Ildikó** *A 21. századi társadalom kihívásai a fenntarthatóság vonatkozásában* címmel.

Természetesen nem maradhatnak ki az oktatás iskolai, valamint azon kívüli kereteivel foglalkozó tanulmányok. **Hegyi-Halmos Nóra** az iskolai pályaorientációról ír, **Henn-Pap Anna** a szakképzésben felmerülő tanulási zavart vizsgáló kutatásról készített rövid ismertetőt. **Pordány Sarolta** a Nyitott Képzések Egyesületének történetét elevenítette fel.

Végezetül a személyes kapcsolatok, az egymás közötti kommunikáció, az egyéniségünk fejlődésére összpontosító tanulmányokra hívom fel a figyelmet, a **Bárdos György**vel közös mű az egészséges életmód fejlesztését állítja fókuszba, **Kispálné Horváth Mária** a felnőttek mentális jólétét taglalja, **Szabó András** a Kapocs egyesület (aminek Kraiciné dr. Szokoly Mária sokáig elnöke volt) indulását, történetét elevenítette fel, **Csíkvári Gábor** *Karantén* című anyaga a covid járvány alatti életérzésbe nyújt betekintést, míg **Lakner Szilvia** a szervezeti bizalomról írt munkájában.

Felmerülhet a kérdés, hogy lehet ilyen gazdagságot összegezni? Azt gondolom, hogy érdemes arra gondolnunk ennek a több évtizedes oktatói pályának a tematikus sokszínűségét látjuk, hogy ez milyen nyitottságot tükröz, milyen innovatív hajlandóságot mutat, milyen rugalmasságot a változásokra, és mégis milyen értékek őrzését, megbecsülését? Azt gondolom, hogy ezekre a képességekre a rohamosan változó világban az oktatás szereplőinek szükségük lesz, hogy sikeresen megfeleljenek a mesterséges intelligencia hozta kihívásoknak.

A kiadvány az ELTE PPK és az L'Harmattan *Metszéspontok* közös sorozatának részeként jelent meg.